

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

a) Závet: Závet je platný, ak bol vyhotovený vo forme určenej v zákone o dedičstve (ďalej len: „ZD“) a za podmienok stanovených v tomto zákone.

V ZD sa uznávajú tieto formy závetov: holografný závet, závet podpísaný v prítomnosti svedkov, súdny závet, ústny závet, závet vyhotovený v zahraničí, závet vyhotovený na palube slovinského plavidla, závet vyhotovený počas výnimočného stavu alebo vojny a medzinárodný závet.

V ZD sa o požiadavkách týkajúcich sa formy závetu stanovuje toto:

Holografný závet je platný, ak ho závetca sám spísal a podpísal (článok 61 ods. 1 ZD).

Závetca, ktorý vie čítať a písať, vyhotoví **závet podpísaný v prítomnosti svedkov** podpísaním dokumentu, ktorý v jeho mene vyhotoví iná osoba vlastnou rukou v prítomnosti dvoch svedkov a pred týmito svedkami vyhlási, že to je jeho závet. Svedkovia napíšu svoje mená do samotného závetu s poznámkou, že sa podpisujú ako svedkovia, aj keď táto poznámka nie je podmienkou platnosti závetu (článok 64 ZD).

Súdny závet môže pre závetcu na jeho žiadosť vyhotoviť sudca príslušného súdu, ktorý najprv overí identitu závetcu. Závetca následne prečíta a podpíše závet a sudca na závetce potvrdí, že závetca prečítal a podpísal závet v jeho prítomnosti. Ak závetca nevie prečítať závet vyhotovený sudcom, alebo to nie je schopný urobiť, sudca prečíta závetcovi závet v prítomnosti dvoch svedkov. Závetca následne podpíše závet v prítomnosti tých istých svedkov alebo ho označí svojou značkou po vyhlásení, že to je jeho závet. Svedkovia následne podpíšu závet (články 65 a 66 ZD).

Závet vyhotovený v zahraničí môže pre občana Slovenskej republiky v zahraničí vyhotoviť konzulárny zástupca alebo diplomatický zástupca Slovenskej republiky, ktorý sa zaoberá konzulárnymi záležitosťami, v súlade s ustanoveniami, ktoré sa vzťahujú na vyhotovenie súdnych závetov (článok 69 ZD). Kapitán lode môže **vyhotoviť závet na palube slovinského plavidla** v súlade s ustanoveniami, ktoré sa vzťahujú na vyhotovenie súdneho závetu. Platnosť závetu zanikne 30 dní po návrate závetcu do Slovenskej republiky (článok 70 ZD).

Závet vyhotovený počas výnimočného stavu alebo vojny: počas výnimočného stavu alebo vojny môže veliteľ posádky alebo veliteľ rovnakej či vyššej jednotky, alebo ktokoľvek iný v prítomnosti veliteľa, vyhotoviť závet pre člena vojenského štábu v súlade s ustanoveniami, ktoré sa vzťahujú na vyhotovenie súdneho závetu. Platnosť závetu zanikne 60 dní po ukončení výnimočného stavu alebo vojny, ak vojenská služba závetcu skončí pred alebo po ukončení výnimočného stavu alebo vojny, alebo 30 dní po ukončení jeho vojenskej služby (článok 71 ZD).

Medzinárodný závet musí byť vyhotovený v písomnej forme. Nevyžaduje sa, aby závetca napísal závet vlastnou rukou a závet je možné napísať v ktoromkoľvek jazyku, vlastnoručne alebo iným spôsobom. Sudca príslušného súdu môže na žiadosť závetcu vyhotoviť medzinárodný závet, zatiaľ čo pre občana Slovenskej republiky v zahraničí môže závet vyhotoviť diplomatický alebo konzulárny zástupca uvedený v článku 69 ZD (ďalej len: „oprávnená osoba“). Závetca musí v prítomnosti dvoch svedkov a oprávnenej osoby vyhlásiť, že to je jeho závet a že si je vedomý jeho obsahu a následne ho podpísať v ich prítomnosti, alebo ak závetca už podpísal závet, uznať a potvrdiť, že to je jeho podpis. Ak závetca nemôže podpísať závet, oznámi dôvod oprávnenej osobe. Oprávnená osoba to zaznamená do závetu. Okrem toho môže závetca požiadať, aby závet v jeho mene podpísala iná osoba. Svedkovia a oprávnená osoba pripoja v prítomnosti závetcu svoje podpisy v poznámke, v ktorej je uvedené, že sa podpísali ako svedkovia alebo ako oprávnená osoba (článok 71 písm. a ZD). V zákone sú ďalej podrobnejšie stanovené podrobnosti o tom, kto môže vystupovať ako svedok medzinárodného závetu (článok 71 písm. b), podpisoch a dátumoch pripojených k medzinárodnému závetu (článok 71 písm. c), uchovávaní medzinárodného závetu (článok 71 písm. č), zrušení medzinárodného závetu (článok 71 písm. d), potvrdení medzinárodného závetu (článok 71 písm. e), potvrdení platnosti medzinárodného závetu (článok 71 písm. f) a o platnosti, pokiaľ ide o formu a formality týkajúce sa podpisov (článok 71 písm. g).

Ústny závet: závetca môže miestoprišažne vyhlásiť prejav svojej poslednej vôle ústne pred dvoma svedkami len vtedy, ak z dôvodu mimoriadnych okolností nemôže vyhotoviť písomný závet. Platnosť ústneho závetu zanikne 30 dní po ukončení mimoriadnych okolností, za ktorých bol vyhotovený (článok 72 ZD). V zákone sa ďalej uvádzajú podrobnosti o tom, kto môže vystupovať ako svedok ústneho závetu (článok 73), aké sú povinnosti tohto svedka (článok 74), o neoprávnenom nakladaní s majetkom v ústnom závetce (článok 75), o lehote pre určenie neplatnosti závetu (článok 76) a o dôkaze existencie závetu (článok 77 ZD).

V zákone o notároch (ďalej len: „ZN“) sa takisto stanovuje, že notársky závet je závet, ktorý notár vyhotoví vo forme notárskej zápisnice tak, ako mu ho nadiktoval závetca a závet, ktorý závetca najprv urobil ako písomné vyhlásenie o svojej poslednej vôli a prinesie ho notárovi na overenie. Notársky závet má rovnaké právne účinky ako súdny závet (článok 46 ods. 1 ZN).

Na to, aby bol závet platný, sa okrem uvedených formálnych požiadaviek vyžaduje aj spôsobilosť urobiť závet. Podľa ZD môže závet vyhotoviť každý, kto má schopnosť úsudku a dosiahol vek 15 rokov (článok 59 ods. 1 ZD). Ak závetca vyhotoví závet pod hrozbou, donútením alebo v dôsledku podvodu alebo omylu, takýto závet nie je platný, pretože vôľa vyjadrená v tomto dokumente nezodpovedá skutočnej a pravdivej vôli závetcu (článok 60 ods. 1 ZD).

b) Spoločný závet: ZD neobsahuje zmienku o spoločných závetoch, pretože nepatrí medzi formy závetov ustanovených v zákone a preto sa takýto závet považuje za neplatný podľa článku 62 ZD. Podľa judikatúry sa však považuje za neplatný len taký závet, v ktorom sa dvaja ľudia, najčastejšie manželia, navzájom vymenujú za dedičov (najpravdepodobnejšie je to preto, že tento druh závetu je vo svojej povahe veľmi podobný dedičskej zmluve, ktorá je zakázaná podľa článku 103 ZD) a nie závetu vyhotovenému dvoma osobami v prospech tretej osoby [pozri Prof. K. Zupanič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, *Dedno pravo* (Dedičské právo), *Uradní list*, 2009, s. 127 – 128].

c) Dedičská zmluva: Podľa ZD je dedičská zmluva, v ktorej osoba zanechá svoje dedičstvo alebo jeho časť spolusignatárovi alebo inej osobe neplatná (článok 103); obdobne, zmluva o očakávanom dedičstve alebo odkaze majetku (článok 104) a zmluva o obsahu závetu (článok 105 ZD) sú takisto neplatné.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Nie. V zákone sa neustanovuje osobitné overenie závetu.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Áno. Neopomenuteľní dedičia majú nárok na časť dedičstva, s ktorou závetca nemôže nakladať (článok 26 ods. 1 ZD). Táto časť dedičstva predstavuje „povinný dedičský podiel“. Neopomenuteľní dedičia sú: potomkovia zosnulého, osvojené deti a ich potomkovia, rodičia a manžel. Pretože ustanovenia v ZD

upravujúce práva, povinnosti, obmedzenia a postavenie manželov sa uplatňujú rovnako pre mužov a ženy, ktorí boli v dlhotrvajúcom vzťahu bez uzavretia manželstva, umožňujú im preto, aby boli navzájom neopomenuteľnými dedičmi, ale iba ak neexistujú dôvody, prečo by manželstvo medzi nimi bolo neplatné. To isté platí, ak sú mimomanželskí alebo zosobášení partneri rovnakého pohlavia (sú partnermi v registrovanom alebo neregistrovanom partnerstve dvoch mužov alebo dvoch žien). Starí otcovia, staré matky, bratia a sestry sú neopomenuteľnými dedičmi len vtedy, ak sú trvale práceneschopní a nemajú žiadne prostriedky potrebné na trvalo udržateľné živobytie. Uvedené osoby sú neopomenuteľnými dedičmi, ak sú oprávnené dediť podľa zákonnej dedičskej postupnosti (článok 25 ZD).

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

V takom prípade prebieha dedenie tak, ako je určené zákonom: dedičstvo po zosnulom zdedia jeho potomkovia, osvojené deti a ich potomkovia, manžel, rodičia, osvojiteľ a príbuzní tejto osoby, bratia a sestry a ich potomkovia, starí otcovia a staré matky zosnulého a ich potomkovia. Muž a žena, ktorí žijú v dlhodobom vzťahu bez uzavretia manželstva, môžu navzájom dediť ako manželia, ale len vtedy, ak neexistujú dôvody, prečo by manželstvo medzi nimi bolo neplatné. To isté platí, ak mimomanželskí alebo zosobášení partneri sú rovnakého pohlavia, t. j. sú partnermi v registrovanom alebo neregistrovanom partnerstve dvoch mužov alebo dvoch žien [ďalej len: „registrované partnerstvo“ (*partnerska zveza*)]. Tieto osoby dedia podľa dedičskej postupnosti, pričom dedičia z bližšej dedičskej skupiny vylučujú z dedičstva osoby zo vzdialenejšej dedičskej skupiny. (článok 10 ZD).

Prvá dedičská skupina:

Do prvej dedičskej skupiny patria potomkovia a manžel zosnulého, ako aj mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva, ktorí dedia rovnakým dielom pred všetkými ostatnými dedičmi (článok 11 ZD).

Na základe dedičskej reprezentácie sa časť dedičstva, ktorá by pôvodne pripadla osobe, ak by táto osoba prežila zosnulého, rozdelí rovnakým dielom medzi jej deti (vnúčatá zosnulého). Ak niektoré z vnúchat zomrie skôr ako zosnulý, podiel, ktorý by dostalo, ak by bolo nažive v čase smrti zosnulého, zdedia jeho deti (pravnúčatá zosnulého) rovným dielom. Takto to pokračuje až po najnižší stupeň potomkov zosnulého (článok 12 ZD).

Ak manžel zosnulého alebo mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva nemá potrebné prostriedky na trvalo udržateľné živobytie a dedí spoločne s inými dedičmi z prvej dedičskej skupiny, súd môže na jeho žiadosť rozhodnúť, že manžel alebo mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva zdedí aj takú časť dedičstva, ktorú by mali zo zákona zdediť spoludedičia manžela. Manžel alebo mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva môže žiadať o zvýšenie svojho podielu dedičstva vo vzťahu ku všetkým spoludedičom alebo jednotlivému spoludedičovi. Súd môže rozhodnúť, že manžel alebo mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva zdedí celé dedičstvo, ak hodnota tohto dedičstva je taká malá, že manžel by sa ocitol v núdzi, ak by sa dedičstvo rozdelilo (článok 13 ods. 1 ZD).

Ak iní dedičia z prvej dedičskej skupiny, ktorí nemajú prostriedky potrebné na trvalo udržateľné živobytie, dedia spoločne s manželom zosnulého alebo mimomanželským partnerom alebo partnerom z registrovaného partnerstva, súd môže na ich žiadosť rozhodnúť, že zdedia aj časť toho podielu dedičstva, ktorý mal zo zákona zdediť manžel alebo mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva. Všetci alebo jednotliví spoludedičia môžu žiadať o zvýšenie svojho dedičského podielu na úkor manžela alebo mimomanželského partnera alebo partnera z registrovaného partnerstva (článok 13 ods. 2 ZD).

Jednotliví spoludedičia, ktorí nemajú prostriedky potrebné na trvalo udržateľné živobytie, môžu takisto žiadať o zvýšenie svojho dedičského podielu na úkor ostatných spoludedičov (článok 13 ods. 3 ZD).

Súd môže rozhodnúť, že všetci alebo jednotliví spoludedičia zdedia celé dedičstvo, ak je hodnota tohto dedičstva taká malá, že by sa ocitli v núdzi, ak by sa dedičstvo rozdelilo (článok 13 ods. 4 ZD).

Pri rozhodovaní o uvedených žiadostiach týkajúcich sa zvýšenia alebo zníženia dedičského podielu súd náležite zohľadní všetky okolnosti prípadu, najmä finančnú situáciu spoludedičov a ich schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, ako aj hodnotu dedičstva (článok 13 ods. 5 ZD).

Druhá dedičská skupina:

V druhej dedičskej skupine dedia dedičstvo po zosnulom bez žijúcich potomkov jeho rodičia a manžel alebo mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva. Rodičia zosnulého dedia rovnakým dielom jednu polovicu dedičstva a manžel zosnulého alebo mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva dedia druhú polovicu. Ak zosnulý nemá žijúceho manžela alebo mimomanželského partnera alebo partnera z registrovaného partnerstva, rodičia zosnulého dedia rovnakým dielom celé dedičstvo (článok 14 ZD).

Ak niektorý z rodičov zosnulého zomrie skôr, podiel z dedičstva, ktorý by mu pripadol, ak by prežil zosnulého, zdedia na základe dedičskej reprezentácie deti tohto rodiča (t. j. bratia a sestry zosnulého), jeho vnúčatá a pravnúčatá a jeho ďalší potomkovia, a to podľa pravidiel vzťahujúcich sa na prípady, keď deti a iní potomkovia zdedia dedičstvo zosnulého (článok 15 ods. 1).

Ak obaja rodičia zosnulého zomrú skôr, podiel z dedičstva, ktorý by im pripadol, ak by prežili zosnulého, zdedia ich potomkovia: podiel otca zdedia potomkovia otca a podiel matky zdedia potomkovia matky. V každom prípade nevlastní bratia a nevlastné sestry zosnulého zo strany otca dedia rovnaké podiely otcovej časti dedičstva, nevlastní bratia a nevlastné sestry zo strany matky dedia rovnaké podiely matkinej časti dedičstva, zatiaľ čo vlastní bratia a vlastní sestry dedia otcov podiel rovnakým dielom s nevlastnými bratmi a nevlastnými sestrami zo strany otca a nevlastnými bratmi a nevlastnými sestrami zo strany matky (článok 15 ods. 2 a 3 ZD).

Ak niektorý z rodičov zosnulého zomrie skôr a nezanechá žiadnych potomkov, tak časť dedičstva, ktorá by pripadla tomuto rodičovi, keby zosnulého prežil, zdedí druhý rodič. Ak tento druhý rodič takisto zomrie skôr ako zosnulý, potomkovia tohto rodiča zdedia tú časť dedičstva, ktorú by zdedil jeden z rodičov (článok 15 ZD). Ak obaja rodičia zomrú skôr ako zosnulý a ani jeden z nich nezanechal potomkov, celé dedičstvo zdedia pozostalý manžel alebo mimomanželský partner alebo partner z registrovaného partnerstva (články 16 a 17 ZD).

Tretia dedičská skupina:

Ak neexistuje osoba, ktorá je spôsobilá dediť z prvej alebo druhej dedičskej skupiny, vezme sa do úvahy tretia dedičská skupina.

V rámci tretej dedičskej skupiny dedičstvo zosnulého, ktorý nezanechal potomkov alebo rodičov a títo potomkovia alebo rodičia nezanechali potomkov alebo manžela alebo mimomanželského partnera alebo partnera z registrovaného partnerstva, zdedia dedičstvo starí otcovia a staré matky zosnulého. Jednu polovicu dedičstva zdedia starý otec a stará matka z otcovej strany a druhú polovicu zdedia starý otec a stará matka z matkinej strany (článok 18 ZD).

Stará matka a starý otec z tej istej strany dedia rovnaké diely ich častí dedičstva. Ak niektorý z predkov zosnulého na jednej strane zomrie skôr ako zosnulý, tú časť dedičstva, ktorá by pripadla tomuto predkovi, ak by prežil zosnulého, zdedia deti tohto predka, vnúčatá a ďalší potomkovia podľa pravidiel vzťahujúcich sa na prípady, keď deti a iní potomkovia dedia dedičstvo zosnulého. Pokiaľ ide o ostatných dedičov, pravidlá, podľa ktorých dedia rodičia a potomkovia zosnulého (článok 19 ZD) sa uplatňujú na dedičské právo starého otca a starej matky z jednej strany a ich potomkov.

Ak starý otec a stará matka z jednej strany zomrú skôr ako zosnulý a nezanechajú potomkov, tú časť dedičstva, ktorá by im pripadla, keby prežili zosnulého, zdedia starý otec a stará matka z druhej strany a ich deti, vnúčatá a ďalší potomkovia, ako je stanovené v článku 19 ZD (článok 20 ZD).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

O pozostalostných veciach rozhodujú v Slovenskej republike sudy. Vecne príslušnými v týchto veciach sú miestne sudy (*okrajno sodišče*).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Súd v rámci pozostalostného pojednávania.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Súd v rámci pozostalostného pojednávania.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Súd v rámci pozostalostného pojednávania.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Keď osoba zomrie alebo je vyhlásená za mŕtvu, matrikár zodpovedný za zápis úmrtia do knihy úmrtí odošle do 30 dní úmrtný list na pozostalostný súd (článok 179 ods. 1 ZD).

Konanie sa začne z úradnej povinnosti po doručení úmrtného listu súdu.

Ak podľa úmrtného listu zosnulý nezanechal dedičstvo, pozostalostný súd rozhodne, že nenariadi pozostalostné pojednávanie; súd rozhodne rovnako, ak zosnulý zanechal len hnuťelný majetok a žiadna z osôb oprávnených dedičť nepožiadala o pojednávanie (článok 203 ods. 1 a 2 ZD). Vo všetkých ostatných prípadoch súd rozhodne o nariadení pojednávania. V priebehu pozostalostného konania súd určí dedičov zosnulého, aký majetok tvorí dedičstvo a ktoré práva vyplývajúce z dedičstva budú požívať dedičia, odkazovníci a iné osoby (článok 162 ZD).

Dedičské konania sú svojou povahou nesporové konania. Ak strany spochybnia akékoľvek skutočnosti, od ktorých závisia ich práva, súd pozastaví pozostalostné pojednávanie a odporučí stranám, aby podali občianskoprávnu žalobu alebo začali správne konanie (článok 210 ods. 1 ZD).

Keď súd rozhodne o tom, ktoré osoby sú oprávnené dedičť, vyhlási ich za dedičov rozhodnutím o dedičstve (článok 214 ods. 1 ZD). Rozhodnutie o dedičstve sa doručí všetkým dedičom a odkazovníkom, ako aj tým osobám, ktoré si uplatnili nárok na dedičstvo v priebehu konania (článok 215 ods. 1 ZD).

Súd nariadi vykonať potrebné zápisy do katastra nehnuteľností po tom, ako rozhodnutie o dedičstve nadobudne právoplatnosť.

Každý z dedičov môže kedykoľvek požiadať o rozdelenie dedičstva, ale nie v nevhodnom čase. Na toto právo sa nemôže vzťahovať premlčacia lehota.

Dohoda, v rámci ktorej sa dedič vzdá svojho práva žiadať o rozdelenie dedičstva je neplatná, ako aj akékoľvek ustanovenie v závete, ktorým sa zakazuje alebo obmedzuje takéto rozdelenie (článok 144 ZD). Zákon o dedičstve neobsahuje ustanovenia o spôsobe vykonania rozdelenia dedičstva; táto záležitosť je namiesto toho upravená v zákone o vlastníctve majetku (*Stvarnopravni zakonik* – SPZ) ako súčasť jeho ustanovení o rozdelení spoločného vlastníctva. To znamená, že dedičstvo je spoločným vlastníctvom spoludedičov. Spoludedičia môžu na základe dohody určiť spôsob rozdelenia dedičstva. Ak sa nedokážu dohodnúť, súd rozhodne o spôsobe rozdelenia dedičstva v nesporovom konaní. Ak všetci dedičia v priebehu dedičského konania navrhnú rozdelenie dedičstva a spôsob rozdelenia na základe dohody, súd sa na túto dohodu odvolá v rozhodnutí o dedičstve (článok 214 ods. 3 ZD).

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

V zákone o dedičstve sa stanovuje, že dedičstvo zosnulého prechádza na dedičov podľa samotného práva (*ipso iure*) v okamihu smrti zosnulého (článok 132 ZD). Rozhodnutie o dedičstve, ktorým súd po ukončení pozostalostného konania vyhlási dedičov, má preto len deklaratívny charakter.

Odkazovník takisto získa odkaz po smrti závetcu za predpokladu, že tento odkaz nepodlieha podmienkam alebo nie je viazaný na určitú lehotu; v tomto prípade dostane odkazovník odkaz, keď sa táto podmienka splní alebo keď táto lehota uplynie. Nadobudnutie odkazu znamená, že odkazovník môže žiadať o naplnenie podmienok odkazu. Na prevod vlastníckeho práva na odkazovníka sa vzťahujú všeobecné ustanovenia SPZ.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno. Tento záväzok je však obmedzený. Dedič je zodpovedný za dlhy zosnulého do výšky hodnoty odkázaného majetku. Ak existuje viac ako jeden dedič, zodpovedajú za dlhy zosnulého spoločne a nerozdielne, t. j. každý do výšky hodnoty svojho príslušného dedičského podielu, bez ohľadu na to, či sa už uskutočnilo rozdelenie dedičstva. Pokiaľ ide o vnútorný pomer rozdelenia medzi dedičmi, dlhy sa pokrývajú v pomere k ich príslušným dedičským podielom, ak nie je v závete stanovené inak (článok 142 ZD).

Dedič, ktorý sa vzdal svojho dedičského podielu, nie je zodpovedný za dlhy zosnulého (článok 142 ods. 2 ZD).

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Katastrálny súd rozhodne o tom, či je na základe dokumentov preukazujúcich existenciu právneho základu pre nadobudnutie práva, ktoré je predmetom zápisu, možné vykonať zápis za predpokladu, že boli splnené ostatné podmienky stanovené v zákone.

Právnym základom pre zápis nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dedičstva, je právoplatné rozhodnutie o dedičstve vydané v priebehu pozostalostného konania (bod 6 článku 40 ods. 1 zákona o katastrálnych nehnuteľnostiach, ZZK-1). Katastrálny súd nariadi zápis vlastníckeho práva dediča do katastra nehnuteľností z úradnej povinnosti a na základe právoplatného rozhodnutia o dedičstve.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu dedičstva nie je povinné;

dedičstvo spoločne spravujú a nakladajú s ním v zásade dedičia, až kým sa nerozdelí. Ak s tým dedičia súhlasia, správou dedičstva možno poveriť osobitného správcu. Ak sa dedičia nedohodnú na správe dedičstva, súd vymenuje správcu dedičstva na žiadosť ktoréhokoľvek z dedičov a poverí ho správou dedičstva za všetkých dedičov, alebo určí podiel dedičstva, ktorý bude každý dedič spravovať sám (článok 145 ZD).

Závetca môže vo svojom závete vymenovať jednu alebo viac osôb, ktoré budú konať ako vykonávatelia závetu (článok 95 ods. 1 ZD). Vykonávateľ okrem iných vecí spravuje dedičstvo (článok 96 ods. 1 ZD).

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Závetca môže vo svojom závete vymenovať jednu alebo viac osôb, ktoré budú konať ako vykonávatelia závetu (článok 95 ods. 1 ZD). Pokiaľ závetca neurčí inak, medzi povinnosti vykonávateľa závetu patrí najmä náležitá starostlivosť o dedičstvo, ktoré spravuje, vysporiadanie dlhov a odkazov a predovšetkým vykonávanie závetu spôsobom, ktorý si želal závetca (článok 96 ods. 1 ZD). Ak nebol vymenovaný vykonávateľ závetu, dedičia, ktorí spoločne spravujú dedičstvo pred jeho rozdelením, môžu správou dedičstva poveriť osobitného správcu. Ak sa dedičia nedohodnú na správe dedičstva, súd vymenuje správcu dedičstva na žiadosť ktoréhokoľvek z dedičov a poverí ho správou dedičstva za všetkých dedičov, alebo určí podiel dedičstva, ktorý bude každý dedič spravovať sám (článok 145 ZD).

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Ak závetca v závete vymenoval vykonávateľa závetu, v tomto závete sa určujú aj jeho povinnosti.

Pokiaľ závetca neurčil inak, uplatňuje sa táto zákonná úprava (článok 96 ods. 1 ZD):

vykonávateľ sa musí riadne starať o dedičstvo. Musí sa najmä zúčastniť akýchkoľvek poistných opatrení na inventarizáciu a ocenenie dedičstva (článok 184 ZD) a na úschovu určitých hnuťelných vecí (články 190 a 191 ZD),

vykonávateľ musí spravovať dedičstvo, pričom bežná správa zahŕňa aj nakladanie s jednotlivými predmetmi dedičstva. Počas obdobia, v ktorom vykonávateľ vykonáva túto funkciu, vylúči každého dediča zo správy dedičstva a z nakladania s predmetmi dedičstva,

tento vykonávateľ musí zabezpečiť vyrovnanie dlhov závetcu a splnenie podmienok každého odkazu a vykonanie úloh (bremien),

tento vykonávateľ musí vo všeobecnosti zabezpečiť, aby sa závet vykonal podľa prania závetcu [pozri Prof. K. Zupančič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, Dedno pravo (*Dedičské právo*), *Uradni list* 2009, s. 170–171].

Ak existuje viac ako jeden vykonávateľ závetu, povinnosti, ktoré im boli zverené, vykonávajú spoločne, pokiaľ závetca neurčil inak (článok 96 ods. 2 ZD). Vykonávateľ závetu musí súdu predložiť správu o svojej práci, pričom má nárok na náhradu svojich výdavkov a odmenu za svoju prácu, ktoré sa vyplatia z dostupnej časti dedičstva na základe rozhodnutia súdu (článok 97 ZD).

Ak nebol vymenovaný vykonávateľ závetu, dedičia, ktorí spoločne spravujú dedičstvo pred jeho rozdelením, môžu správou dedičstva poveriť osobitného správcu. Ak sa dedičia nedohodnú na správe dedičstva, súd vymenuje správcu dedičstva na žiadosť ktoréhokoľvek z dedičov a poverí ho správou dedičstva za všetkých dedičov, alebo určí podiel dedičstva, ktorý bude každý dedič spravovať sám (článok 145 ZD).

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Súd vydá na konci pozostalostného konania rozhodnutie o dedičstve, ktoré je rozhodnutím súdu vo veci samej. V rozhodnutí sa konštatuje rozsah dedičstva, vyhlásia sa dedičia a odkazovníci, ako aj akékoľvek iné osoby s nárokom na časť dedičstva. Podľa ZD musí rozhodnutie o dedičstve zahŕňať tieto informácie (článok 214 ods. 2):

priezvisko a meno (ako aj akékoľvek predchádzajúce priezviská) zosnulého a meno jeho otca, povolanie zosnulého, dátum narodenia a štátnu príslušnosť a v prípade zosnulej vydatej ženy aj jej rodné meno;

vyhlásenie nehnuteľného majetku s údajmi z katastra nehnuteľností a vyhlásenie hnutel'ného majetku s odkazom na súpis dedičstva;

priezvisko a meno dediča, jeho povolanie a miesto trvalého pobytu, vzťah medzi dedičom a zosnulým, objasnenie, či dedič dedí ako zákonný dedič alebo na základe závetu a v prípade, že existuje viac ako jeden dedič, ich príslušné dedičské podiely;

či bol proces určenia dediča pozastavený;

či bol výkon dedičského práva pozastavený, pretože nenastal vhodný čas, alebo bol obmedzený na konkrétny čas, bol pozastavený, pretože neboli splnené podmienky, alebo že výkon práva podlieha rozvázovacej podmienke alebo úlohe, ktorú možno považovať za rozvázovaciu podmienku, prípadne je výkon práva obmedzený užívacím právom a v koho prospech;

priezvisko, meno, povolanie a miesto trvalého pobytu osôb oprávnených na odkaz, užívacie právo alebo akékoľvek iné právo vyplývajúce z dedičstva s presným opisom tohto práva.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Privítame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.



This webpage is part of an EU quality network

Posledná aktualizácia: 16/12/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.